

Pārskats
par veiktajām darbībām otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju
programmas “Medicīna” pilnveidei 2017./2018. ak. gadā

Pārskata sagatavošanai izmantoti šādi materiāli: 1) studiju virzienu reakreditācijas pilotprojekta ekspertu 2017. gadā sniegto rekomendāciju izpildes gaitas analīze, 2) studiju programmas “Medicīna” studējošo aptauju dati, 3) studiju programmas “Medicīna” kursu studējošo aptauju dati, 4) Medicīnas fakultātes (MF) domes sēžu materiāli, 5) MF akadēmisko struktūrvienību un katedru vadītāju sapulču materiāli, 6) RSU stratēģija, 7) RSU Rektora stratēģiskie uzstādījumi Veselības studiju virziena studiju programmām kopumā, tai skaitā programmai “Medicīna”, un RSU Veselības studiju prorektora stratēģiskie un rektora definētie personiskie mērķi attiecībā uz šo programmu, 8) Studiju programmas “Medicīna” kvalitātes standarts, 9) Latvijas Ārsta profesijas standarta projekts, 10) atsevišķu Vācijas medicīnas universitāšu studiju programmas Medicīna analogu struktūras apraksts, 11) citi uz darba pilnveidi attiecināmi RSU iekšējie dokumenti, 12) Latvijas Ministru kabineta noteikumi un citi spēkā esoši normatīvie akti.

Par pamatu ziņojumam tika izmantotas reakreditācijas komisijas sniegtās rekomendācijas, kuru izpilde nosaka nākamās reakreditācijas perspektīvu un vērtējumu. Šādā nolūkā tika izstrādāts un iesniegts AIC darbības plāns. Rekomendāciju īstenošanai un pilnveidojumu ieviešanai 2017./2018. studiju gada laikā tika veikti virkne pasākumu.

Rekomendācijas un sekojoši pasākumi minēti turpmāk.

1. Rekomendācija: medicīnas studentu slodzei dažādos studiju gados vajadzētu būt līdzsvarotākai, mainot programmas struktūru vai studiju kursu izvietojumu.

2017./2018. studiju gadā turpinājās darbs ar studiju programmas Medicīna atsevišķu kursu izvietojumu programmas “kartē”. Pēc diskusijām ar visām iesaistītajām pusēm tika pieņemts lēmums radīt jaunu studiju kursu “Pētniecības metodes”, kuras trešā un vēlāko studiju gada studējošiem ļaus izprast savu interesi attiecībā uz pētniecību medicīnā un potenciāli izvēlēties dažādas pētniecības metodes studiju laikā. Pēc studējošo ieteikuma plānots mazināt kursa “Medicīnas terminoloģija angļu valodā” apjomu. Pārdomātas un saskaņotas izmaiņas studiju slodzes harmonizācijai tiks turpinātas. Šī mērķa sasniegšanai un lai sekmētu skolēnu (reflektantu) adaptāciju universitātē, tika turpināts obligātais studiju kurss “Laika pārvaldība studiju procesā”, bet 101 reflektants jau pirms 1. semestra sākuma guva iespēju nedēļu pilnveidot savas zināšanas bioloģijā un ķīmijā – sagatavošanas kursos attiecīgo RSU katedru docētāju vadībā. Tas būtiski palīdzēja mazināt studiju slodzi pirmajos studiju mēnešos un paaugstināt sekmību pirmajā semestrī.

Kā atsevišķa RSU Veselības virziena un Sociālā virziena aktivitāte jāatzīmē sadarbība ar Rīgas Klasisko ģimnāziju un Rīgas 41. vidusskolu. Programmas “Medicīna” docētāji prodekāna

doc. I. Skadiņa vadībā izstrādājuši atbalsta programmu bioloģijas, ķīmijas un vispārizglītojošos akadēmiskos jautājumos. Skolēnu labāka izpratne par kursu saturu un izglītības sistēmu RSU ļaus iegūt papildu motivāciju sekmīgai profesijas izvēlei nākotnē un labāku sagatavotību potenciālām studijām.

2. Rekomendācija: tā kā ir zems studentu atgriezeniskās saites koeficients, programmas “Medicīna” kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir jāpārskata, un tai ir jābūt daudz caurspīdīgākai.

1) kopīgā darbā ar RSU Informācijas tehnoloģiju departamentu 2018. gadā uzsāka darbību e-vides platforma, kurā kopā ar studējošo aptauju datiem par katru studiju kursu tika paredzēta attiecīgās akadēmiskās struktūrvienības atbildes reakcija – rīcības projekts, informācija par veiktajām darbībām, viedokļa skaidrojums u. c. Atpakaļsaites īpatsvars svārstās no 30 līdz 80 %, un turpmāk tas ir pakāpeniski jāpalielina. 2) 2017./2018. gada laikā darbu uzsāka MF prodekāns – MITC direktors, kura tiešais pienākums bija īstenot sadarbību ar studējošiem, monitorēt viņu objektīvas vajadzības attiecībā uz medicīnas studiju simulācijām, organizēt pastāvīgo darbu, sadarboties ar MF un citu fakultāšu mācību spēkiem simulētās medicīnas nozares attīstībā; šis darbs nav pilnībā sekmējies vairāku objektīvu un subjektīvu iemeslu dēļ. 2018.gadā tika veiktas organizatoras izmaiņas šī darba organizācijā. 3) Notikusi MF jauna dekāna ievēlēšana un apstiprināšana, kas veicinājis regulāras MF vadības tikšanās ar visu kursu studējošiem, grupu vecākajiem, MF domniekiem studentiem, studentiem senatoriem; sadarbība ar studējošiem un pastāvīga atpakaļsaite kļuvusi par pašsaprotamu studiju programmas “Medicīna” darbības sastāvdaļu, 4) sekmīgi darbu turpināja arī MF studējošo kurators pirmajos četros semestros.

3. Rekomendācija: ir nepieciešams novērtēt studentu praktisko apmācību uzraudzības pedagoģisko kvalitāti.

Ar katru semestri studiju gada laikā ir pieaugusi docētāju līdzdalība RSU Pedagoģiskās izaugsmes centra (PIC) organizētajiem pasākumiem, kas vērsti uz pedagoģisko prasmju pilnveidošanu MF kopumā un studiju programmas “Medicīna” īstenošanā. Veiktas arī RSU Studiju departamenta un PIC strukturāli funkcionālas reformas, palielināts tur strādājošo skaits un pastiprinātas funkcijas. Vieslektoru skaita konsekvents pieaugums arī veicinājis hospitāciju starptautiskā līmenī. Notikušas MF docētāju vizītes ārvalstīs pedagoģisko iemaņu pilnveidošanai. Pedagoģiskās izaugsmes process uzskatāms par pastāvīgu universitātes darba sastāvdaļu un tiks attīstīts nepārtraukti. Uzsākts darbs pie Vācijas un Skandināvijas universitāšu pieredzes izpētes nolūkā veicināt internacionalizāciju un studentu mobilitāti. Šāda atvērta sistēma veicinās studiju kvalitātes, transparences un konkurentabilitātes celšanos.

4. Rekomendācija: nodrošināt konsekventu un godīgu attieksmi, piešķirot kredītpunktus. Studiju rezultātiem vajadzētu būt uzrakstītiem vispārpieņemtā izglītības formātā.

Šobrīd studiju programmas kursu apjoms tiek izteikts Latvijas normatīvajos aktos nostiprinātā kārtībā. Kredītpunktu apjomu ietekmēja ne tikai attiecīgo katedru ilggadēja pieredze, bet arī pašu studējošo pārstāvju, darba devēju, asociāciju pārstāvju līdzdalība koleģiālās akadēmiskās institūcijās: MF domes darbā, Kvalitātes padomēs, programmas satura izstrādē, koriģēšanā, apstiprināšanā, studiju rezultātu definēšanā, valsts pārbaudījumā programmas noslēgumā. Kursu saturs un rezultāti ir kartēti pret valstī spēkā esošo ārsta profesijas standartu. Ir

sākusies diskusija par iespēju KP piešķirt ne tikai proporcionāli t. s. pedagoģiskā darba vienību skaitam, bet vērtējot studējošo kopīgā darba ieguldījumu studiju mērķu sasniegšanai.

2018. gadā ir atklāta diskusija par: 1) pastāvīgā darba novērtējumu kredītpunktu formā, 2) kontaktstundu variabilitāti dažādosursos, 3) koeficienta piešķiršanas iespēju prioritāri attīstāmiem kursiem, 4) kredītpunktu piešķiršanu par nozīmīgiem, apjomīgiem pārbaudījumiem, 5) summāra noslēguma pārbaudījuma organizāciju pēc 4.semestra u.c. iniciatīvām.

5. Rekomendācija: nodrošināt, lai jaunas un nepārtraukti pieaugošas zināšanas un informācija medicīnā tiktu faktiski apspriesta un apskatīta medicīnas programmas studijuursos.

2017./2018. studiju gada laikā pakāpeniski tika īstenota klīnisko situāciju uzdevumos balstīta studiju didaktika un pārbaudījumi, vairāk ieviestas simulācijas un modelēšana. Šo izmaiņu mērķis ir tuvināt studiju saturu un rezultātus nozares praktiskajām vajadzībām, problemātikai un izaicinājumiem.

Programmā “Medicīna” 2017./2018. akadēmiskā gada laikā tika veiktas arī citas izmaiņas: ieviesti jauni obligātās izvēles kursi. Klīnisko studiju centrs (Campus) Rīgas Austrumu Universitātes Slimnīcā, kurš tika atklāts 2017. gadā, kļuva par iecienītu studiju un pastāvīgo darbu vietu. Tika izveidota telpa pastāvīgiem darbiem MITC, kurā dažādu kursu studējošie ir guvuši iespēju trenēt pastāvīgās prasmes darbā ar vienkāršām mulžām. Minētā praktizēšanās prasa arī turpmāku attīstību un organizācijas pilnveidojumus. 2018. gadā RSU atsevišķas ārvalstu studējošo grupas turpināja iepriekš uzsāktu praksi – vairākus 10. semestra studiju kursus īstenoja Vācijā, daudzprofilu slimnīcā *Lukaskrankenhaus Neuss*. Tas tika veikts slimnīcas speciālistu – RSU akadēmisko darbinieku – vadībā un saskaņā ar programmas “Medicīna” saturu. Sekmīgi tika kārtoti pārbaudījumi kursu noslēgumā, tai skaitā *online* režīmā kursā “Ķirurģija”. RSU noslēdza līdzīgas sadarbības protokolu – līgumu arī ar Bolzano centrālo slimnīcu Itālijas provincē Dienvidtirolē, kuras klīnicisti kļuva par RSU darbiniekiem. Notiek darbs ar Izraēlas Bar–Ilan universitātes mācību spēkiem par līdzīgām aktivitātēm: studentu mobilitāti un internacionalizāciju.

Sadarbība ar klīnikām ir viena no īpašām programmas medicīna prioritātēm. Šogad uzsākta t.s. klīnikā balstīta studiju pieeja. Vairākas akadēmiskās grupas ir devušās atsevišķos studijuursos uz Daugavpils reģionālo slimnīcu, Ziemeļkurzemes reģionālo slimnīcu, RAKUS un BKUS, lai kopā ar šo ārstniecības iestāžu ārstiem-mentoriem gūtu ievērojami lielāku praktisko iemaņu pieredzi darbā ar pacientiem, diagnostiskām un ārstnieciskām metodēm un paņēmieniem. Studentu atsauksmes par šādu pieeju ir cildinošas. Tā ir MF atbilde uz konsekventu aptaujās minētu ierosinājumu palielināt prakses īpatsvaru ārsta studijās. Turpmāk plānots attīstīt šo pieeju arī Liepājas reģionālajā slimnīcā un Vidzemes slimnīcā.

2018. gada nogale ar Domnīcas darba uzsākšanu, kurā piedalās vadoši MF speciālisti – katedru vadītāji –, iezīmēja tālākus studiju programmas “Medicīna” attīstības meklējumus: tika aktualizēti jautājumi par pirmsklīnisko kursu apjomu un sinhronizāciju ar Eiropas vadošām medicīnas universitātēm, par 6. studiju gada – kā klīniskās prakses gūšanas periodu studiju procesā u. c. Minētais process liecina par studiju programmu “Medicīnu” kā dinamisku, laikmetīgu un attīstībā esošu studiju vidi, kuras garants zinātniskums, modernisms, atvērtība eiropeiskai studiju sistēmai, finansiāla ilgtspēja un internacionāla mobilitāte.

Minētās un virkne citu iniciatīvu 2017./2018. gada studiju procesā nostiprināja studiju programmu “Medicīna”, kā vienu no centrālām programmām, kas īstenoja RSU attīstības un izcilības veicināšanas stratēģiju. Jāuzsver, ka minētais ir paveikts, īstenojot visciešāko visu akadēmisko pušu iesaisti, vispirms pašu studējošo aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un atbalstā: gan individuālu diskusiju veidā ar studējošiem, gan sadarbību ar grupu un kursu

vecākiem, studējošo iesaisti MF domes darbībā, sadarbību ar Studentu pašpārvaldi, studentiem senatoriem, aptauju datu analīzi un daudzām citām kopēja darba formām RSU, MF un programmas “Medicīna” izaugsmei.

Studiju programmas vadītājs: _____ / Profesors G.Bahs /

Datums: 29. 11. 2018.

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas fakultātes domē

2018. gada 28. novembra sēdē

Protokols Nr. nr. 7-3-3/10.

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes Dekānu padomē

2018. gada 3. decembra sēdē

Protokols Nr. 15-1/34/2018